

Kuukiri

Juuni 2024

Juulis kuukiri ei ilmu

[Loe uudiskirja veebis.](#)

Hinnang töölepingu seaduse muutmise seaduse eelnõule

Eelnõuga luuakse tööandjale ja töötajale võimalus sõlmida paindliku tööaja kokkuleppeid ehk tööandjale võimaldatakse leppida kokku lisatundide tegemises mitmetele sihtrühmadele, sh vanemaealised (vanaduspensioniealised või ennetähtaegsele vanaduspensionile jäänud inimesed). Paindliku tööaja kokkulepe võimaldab töötajal lisaks kokkulepitud töötundidele töötada kuni 10 lisatundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.

Eelnõud tuleb hinnata vanemaealiste sihtrühma seisukohalt positiivseks ja vajalikuks. 2023 aastal töötas 65–89-aastastest 47 300 inimest, ning osajaga töötas neist 20 800. mis on kõrge osakaal -44%.

Eelnõu annab sihtrühmale võimaluse paindlikumalt oma tööelu korraldada. Töötada väiksema koormusega, loobuda võlaõiguslikest lepingutest tööandjaga (nt töövõtuleping, käsundusleping), mis ei taga tööd tegevatele isikutele piisavaid sotsiaalseid tagatisi ja vajalikku tööalast kaitset (nt ei ole võlaõiguslike lepingute puhul reguleeritud töö- ja puhkeaeg, puhkus, töölepingu ülesütlemine, sh etteteatamistähtjad ja hüvitised).

Muudatusega tekib töötajatel võimalus sõlmida oma tööandjaga paindliku tööaja kokkulepe, mille kohaselt jaguneb töötaja tööaeg töölepingus kokkulepitud töötundideks ja lisatundideks.

Töötajal on kohustus töötada vaid töölepingus kokku lepitud töötundide ulatuses ning lisatundidest on töötajal õigus keelduda. Tööajavahemiku kokkulepe võimaldab pakkuda töötajale senisest paindlikumat töökorraldust ning tulla tal paremini toime tingimustes, kus tööandja

töömahu- ja tööjõuvajadus kõiguvad ning töötaja töö tegemise võimalus ja valmisolek periooditi erineb.

Ka on vanemaealiste sihtrühma jaoks oluline, et seaduses sätestatakse uus üldpõhimõte, mille kohaselt eelneb igapäevasele puhkeajale igapäevane puhkeaeg, mille eesmärk on kaitsta töötajate tervist. See tähendab, et töötajale tuleb vähemalt kord seitsme päeva jooksul tagada järjestikku nii igapäevane kui ka igapäevane puhkeaeg. Ühelt poolt peab töötajale olema tagatud võimalus viibida iga päev kindla arvu tundide jooksul töökeskkonnast väljaspool, teisalt peab töötaja saama iga seitsmepäevase ajavahemiku jooksul puhata. Töötajale piisava tööst vaba aja andmine ning töö- ja puhkeaja piirangutest kinnipidamine on hädavajalik, et vältida ületöötamist, kutsehaigestumisi ja tööõnnetusi, vähendada nende esinemise riski ning seeläbi hoida ära töötajate töölt puudumisi tervise tõttu.

Iris Pettai

Eesti Avatud Ühiskonna Instituudi juhataja

Kuldse Liiga arengustrateegiast

KÜSKI (www.kysk.ee) toetatud projekti raames on esimesel poolaastal toimunud kolm põhjalikku strateegia arutelu, mida on juhtinud kogunud konsultant Leanne Teder. Oleme ühingu peamised tegevussuunad ja kompetentsid läbi arutada ja sõnastanud Kuldse Liiga põhiolemuse: avalikes huvides tegutsev organisatsioon, mille eesmärgiks on vanemaealiste kaitstud huvid ja vanusesõbralik ühiskond. Ühing tegutseb avatult, demokraatlikult ja kaasavalt, olles oma töös, asjaajamises ja suhtluses korrektne. Ühingu põhiväärtused on ausus, koostöö ja läbipaistvus.

Allpool mõned väljavõtted pikemast strateegiast, millega tööd jätkame ning kuhu võivad ka uudiskirja lugejad teha ettepanekuid.

- Ühing esindab vanemaealisi laiemalt kasutades vanemaealiste huvide ja vajaduste välja selgitamiseks ja vahendamiseks tegevuskavas planeeritud struktuuriüksuseid ja tegevusi. Oluline sisend vanemaealiste huvide kaitseks tuleb valdkondlikust võrgustikust, mille tegevust ühing Sotsiaalministeeriumi partnerina alates 2022. aastast koordineerib, kohalike omavalitsuste vanemaealiste nõukogudega koostööst

ning piirkondlikest tegevusrühmitustest, sh klubidest, mis annab ühinguale mandaadi, legitiimsuse vanemaealiste huvide esindamiseks.

- Missiooniks on vanusesõbraliku ühiskonna kujundamine, olles elanikkonna vananemisest tulenevate nähtuste teadlik mõjutaja ning vanemaealiste poliitika sisustaja ja elluviija.
- 2035.aasta visioonina näeme ette meie tegevuse tulemuste kajastumist vanemaealiste huvidega seotud riiklikes poliitikates eh ühing on riigile usaldusväärne partner vanemaealiste huvide ja tõenduspõhise teadmise vahendajana.

Strateegiaga saab tutvuda [SIIN](#)

Aimar Altosaar
Kuldse Liiga juhatuse liige

Arvamus töölepingu seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi arvamus avaldamiseks saadetud töölepingu seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta esitasid MTÜ Kuldne Liiga ja sotsiaalministeeriumi strateegiliseks partneriks olev vanemaealiste huvikaitsevõrgustik arvamus, et hindavad eelnõud positiivseks ja vajalikuks.

Eelnõu seaduseks saades hakkab see mõjutama paljude vanemaealiste inimeste tööelu. 2023 aastal töötas 65–89-aastastest 47 300 inimest, neist osaajaga töötas 20 800 inimest.

MTÜ Kuldne Liiga ja sotsiaalministeeriumi strateegiliseks partneriks olev vanemaealiste huvikaitsevõrgustik toetab töölepingu seaduse muutmise seaduse eelnõu, kuna eelnõu võimaldab vanemaealiste sihtrühmal oma tööelu paindlikumalt korraldada, annab paremad sotsiaalsed tagatised ja minimaalse puhkeaja nõude sätestamine kaitseb töötajate tervist.

Samas soovime tähelepanu juhtida eelnõus olevale vastuolule. Nimelt, paindlikku tööaega nähakse ette töötajatele, kes omandavad põhi-, kesk- või kõrgharidust ning töötajatele, kes on vanaduspensioniealine või jäänud ennetähtaegsele vanaduspensionile, et nende töötasu paindliku tööaja korral peaks olema 1,2-kordne tunnitasu alammäär. See on vastuolus kogu palgastruktuuriga, sest tekib küsimus, et töötaja, kes

tuleb paindliku tööajaga tegema lihtsamaid töid, hakkab saama miinimumist kõrgemat töötasu, siis kelle jaoks on riik kehtestanud miinimumpalga?

Reeglina ettevõtted maksavad miinimumtasu töötajatele, kes soovivad panustada vähesel määral ning kellel puuduvad oskused, kes ei soovi teha tööd erinevates tööloikudes, kuid soovivad seda teha paindlikult. Riigi palgastruktuuri kontekstis nügatakse selle eelnõuga kirjeldatud grupi töötasu miinimumist üles, samas täiskohaga samade näitajatega töötajad jäävad miinimumi peale, mis loob ebaõiglust ja võib mõjuda sihtgrupile negatiivselt.

Head

Agu Laius

MTÜ Kuldne Liiga huvikaitsejuht,
vanemaealiste huvikaitsevõrgustiku eesistuja

Seisukoht soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste kohta

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt kooskõlastamiseks saadetud soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste seaduse eelnõu kohta esitas MTÜ Kuldne Liiga ja sotsiaalministeeriumi strateegiliseks partneriks olev vanemaealiste huvikaitsevõrgustik seisukoha, et toetab kooskõlastamisele saadetud eelnõud, kuna see laiendab diskrimineerimise vastase kaitse ala, viib edasi puuetega inimeste õigusi, sh aitab Eestis rakendada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja samuti saab seaduses selgemaks võrdõigusvoliniku sõltumatuse printsiip.

Näeme, et eelnõus kavandatu pakub paremat võrdsemate võimaluste kaitset ka vanemaealistele ühiskonnas.

Samas, kuna seaduseelnõus § 12 sätestatakse meetmed võrdsete võimaluste tagamiseks puudega inimestele, siis teeme ettepaneku kaaluda seaduseelnõusse lisada eraldi paragrahv ka meetmete kohta vanemaealistele inimestele võrdsete võimaluste tagamiseks.

Alternatiiviks oleks lisada vanemaealised inimesed sihtgrupina antud paragrahvi nimetusse. Põhjenduseks, et seaduseelnõu seletuskirja § 12 lõike 4 selgituste osas mainitakse vanemaealisi kui kasusaajaid antud paragrahvis sätestatu tulemusel. See võiks olla selgemalt esile toodud ka seaduse tekstis paragrahvi pealkirjas ja sätete sisus.

Samuti teeme ettepaneku täiendada eelnõu seletuskirja punkti 6 Seaduse mõjud ja esitada seal punktis 6.1 ka vanemaealiste olukorra ja probleemide ülevaade arvude ja faktidena. Praeguses seletuskirja punktis 6.1 räägitakse peamiselt puuetega ja LGBT + inimeste ning kuidas seaduseelnõu eeskätt nende sihtrühmade olukorda parandab. Rõhutame, et puuetega inimeste ja vanemaealiste vahele ei saa võrdusmärki panna eeldusel, et kui tegeleme puuetega inimeste probleemidega, saavad automaatselt lahenduse ka vanemaealiste probleemid. Lisasime meie asjakohased ettepanekud eelnõu seletuskirja punkti 6.1 täiendamiseks.

Agu Laius

MTÜ Kuldne Liiga huvikaitsejuht,
vanemaealiste huvikaitsevõrgustiku eesistuja

Kuldse Liiga aastakoosolek ja Kuldliiga Klubi üritus

Kuldse Liiga aastakoosolek toimus 14. juunil Nordic Hotel Forumis. Lisaks kohustuslikule majandusaasta aruande arutelule ja kinnitamisele esitati liikmetele ülevaade käimasolevatest projektidest, tegevuskavast ja ühingu strategiast.

Agu Laius tutvustas strateegilise partnerluse projekti “Noored ja vanad võrgustuvad koos (NOVA)” elluviimist, mis on siiani väga hästi õnnestunud, hea koostöö on saavutatud suurema hulga kohalike omavalitsustega, kui oli esialgu plaanitud.

Projekt “Vanemaealised ja KOV on partnerid”, mis toetas koolituste abil eelnevalt nimetatud projekti tegevusi, on juba edukalt lõpetatud.

Projekt „Ühingu tegevusvõimekuse tagavad teadlikud panustavad liikmed“, mida toetab KÜSK, on samuti plaanipäraselt liikunud, selle raames on muu hulgas käima läinud taas Kuldse Liiga klubiõhtud ning edasisesks aruteluks on sõnastatud ka ühingu strateegia.

Algust on tehtud rahvusvahelise Interreg projektiga „Lahendused easõbralikule tööandjale“, kus partnerina osaleb ka Kuldne Liiga.

Eelolev aasta võib ühingul kujuneda üheks töörohkeimaks läbi ajaloo, sest liikmed on võtnud sügiseks ette valmistada ja siis alustad mitmete uute töösuundadega, samuti alustame süsteemse rahvusvahelise koostööga.

Sama päeva õhtul toimus pikniku vormis ka hooaja viimane Kuldliiga klubiõhtu Aimar ja Marge Altosaare kodus Lääne-Harju vallas. Klubiürituse teemaks oli tehisaru (AI – artificial intelligence) võimaluste kasutamine vanemate inimeste elukvaliteedi parandamiseks, samuti positsioonide parandamiseks tööturul. AI arenguid tutvustas ja selgitas ekspert Mart Laas, kes on plaanis ka edaspidi koostööd teha.

Aimar Altosaar
Kuldse Liiga juhatuse liige

Toeta Kuldset Liigat annetusega, tee püsiannetus pangas!

Kuldne Liiga vajab oma tegevuse hoogustamiseks ja vanemaealiste huvikaitseks toetajate annetusi.

Annetuse saab teha **MTÜ Kuldne Liiga pangakontole EE697700771000924787**, selgituseks: Annetus.

Sinu annetus aitab Kuldsel Liigal saavutada, et Eesti oleks vanusesõbralik.

MTÜ Kuldne Liiga on kantud [Vabariigi Valitsuse tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja](#) ning ühingule tehtavad annetused on tulumaksuvabad.

MTÜ Kuldne Liiga uudiskiri. Rohkem infot: www.liiga.ee
Antud postiloend töötab vaid uudiskirja edastamiseks.

Uudiskirja sisule reageerimiseks saada kiri: info@liiga.ee
Uudiskirja listiga liitumiseks või lahkumiseks saada kiri: nova@liiga.ee